

Olumsuz Normalleşme

– MESUT ÇİFTÇİ · 19 Temmuz 2023

Bir yaşam tarzı haline gelen kabalığın bu kadar rahatsız edici bir davranış biçimi olacağını elbette düşünmemiştim. Hatta önceleri kabalık bir salgın haline dönüşmeden önce bir güldürü unsuru olarak bile kabul görebiliyordu zihnimde. Ama şimdi her köşe başında, her insanla tanışmada sert bir tokat gibi zihnime iniyor kabalık. Kibarlık ve zarafet kabalık tarafından vahşice katledilmiş ve orta yerde bırakılmış cesetlere benziyorlar. İnsanlara zarif davranışlarda bulunulduğu zaman, kibar sözler söylendiği zaman ya bu cesetleri görmezden geliyorlar ve sırtlarını dönüp gidiyorlar ya da bu cinayetin faili sanki benmişim gibi acısını çıkarmaya çalışıyorlar. Hâlbuki bu çağda ben katletmedim kibarlığı ve zarafeti. Ben yalnızca yaslarını tutan ve anılarını yaşatmak isteyen bir hayranıyım bu olguların o kadar. Belki biraz sonra yazacaklarım birilerini rahatsız edecek ama yazmadan da edemeyeceğim; zaten İç ve Orta Anadolu'da maalesef ölü doğmuş davranış biçimleriydi kibarlık ve zarafet. Ömrünün tamamını İç ve Orta Anadolu'da geçirmiş bir bahtı kara olarak açık yüreklilikle söyleyebilirim ki bu davranış biçimlerini hemen hemen hiç göremedim desem yalan söylemiş olmam. Ben kabalığın başşehirlerinden birinde doğdum ve bu şehirlerde savruldu ve hatta yoğruldu. Her nasılsa bir türlü bu anlayışın içine bir türlü dahil olamadım. Zaman zaman dahil olmak hevesini taşıdım içimde her ne kadar sevmesem de ama beceremedim. İşin aslı ben ömrüm boyunca bir grubun içine dahil olmayı beceremedim. Daha okula gitmeyen bir ana kuzusuyken bile mahallede çocuk gruplarının içine giremedim. İlkokulda da bir arkadaş grubum yoktu. Ortaokul, Lise, Üniversite ve hatta Askerlikte bile maalesef bir topluluğa dahil olamadım. Oysa ne özenirdim askerdeki tertip muhabbetine. İş hayatımda da bir arkadaş grubum olmadı, olmadı. Bu beni oldukça üzdü hala da üzmemekte. Her zaman o istenmeyen siyah ördek yavrusu oldum maalesef. Bir yerde bir sorun olduğu kesindi elbette. Grup içindeki zorunluluklar beni hep grubun dışına attı. Aslında o kadar da özgürlüğüne düşkün birisi de değilimdir. Hemen yelkenleri suya indiririm. Ama bir grubun içindeki zorunluluklar ve sorumluluklar beni sanki boğazımda ve ayaklarımda prangalar varmış gibi hissettirir. Bu yüzden tek başına olmanın tarif edilemez huzuruna koşarım her defasında. Bir de bir tarafı seçince aklım hep diğer tarafta kalır. Bu popüler olan kabalık salgınına dahil olamamamın nedenleri de belki de bunlardır. Ancak maalesef bu kabalık salgını durumu benden daha mühim bir toplumsal bir yara halini almış bir durumda.

Şu yadsınamaz bir gerçek ki kabalık her zamanda ve her yerde mevcuttu. Cahillik, vurdumduymazlık, aşağılık kompleksi gibi temeller üzerinde yükselirdi. Ancak bu temellerin dışında sinema, televizyon, radyo, internet ve sosyal medya tarafından hiç bu kadar yükseltildiği ve parlatıldığı olmamıştı. Kınanmak yerine hiç bu kadar takdir edildiği de olmamıştı. Toplumun hemen hemen her kesiminde cahillik ve en ilkel haliyle kabalık yüceltildikçe yüceltildi. Takdir edildi ve parlatıldı. Sonunda bir yaşam biçimi haline aldı. İnsanlarla ve insanların kusurlarıyla dalga geçmek, insanları aşağılamak, vıcık vıcık ağızlar ve şivelerle insanları ezmek, küçümsemek ve hatta bir adım ötesine geçip hakaret etmek normalleşti. Bununla ilgili sosyal medyada akımlar oluştu. Kabalıkla çekilen iğrenç videolar komik sayılarak milyonlar

tarafından izlendi. İzlenenler milyonlar tarafından taklit edilmeye başlandı. Gündelik yaşamda insanlar çevrelerindeki insanlara bu şekilde davranmaya başladılar. Ancak kınanmadılar aksine takdir edildiler. Durum böyle olunca kantarın topuzu kaçtı ve işler rayından çıktı. Elbette işin başından beri bu durumdan rahatsız olan insanlar vardı. Ancak bu insanlar ya bu salgına kapıldı ya da kınamaktan ve ayıplamaktan vazgeçtiler. Çünkü artık kabalık normalleşmişti. Bu durumu şöyle örnekleyebiliriz; bir zamanlar dini inançlar gereği insanlar tanrılara kurban edilebiliyorlardı. Bu normal bir şeydi ve kimse bu durumu yadırgamıyordu. Eğer günümüzde bir insan aynı şekilde kurban edilse yer yerinden oynar. Platon'un dilinden Sokrates'in Savunmasını okumuştum. Sokrates'in zehirlenerek öldürülmesinin sebepleri bana çok anlamsız gelmişti. Ama demek ki o dönemde böyle önemsiz sebeplerle insanlar idam edilebiliyordu. Yani o dönemin normaliyetiydi. Hatta uzunca bir zamandır insanın insana köle olması ve bir hayvan gibi muamele görmesi de normal olarak karşılanıyordu. Ama çağımızda bunlar normal durum ve olgular değil. Bu konuda aslında en güzel örneklerden birisi de tüm dünya olarak yaşadığımız Covid-19 Pandemi yıllarıdır. Covid-19 Pandemisiinden önce sokaklarda tıbbi maske ile gezen birisi gördüğümüzde tuhafımıza giderdi. Ama pandemi döneminde tam tersi bir durum yaşadık ve maske takmayanları tuhaf bulduk. Yani normallerimiz değişti. Normallerin değişmesi hususunda olumlu değişim ve olumsuz değişim söz konusu. Köleliğin kaldırılması, insan kurban etmenin yasaklanması olumlu değişim ama kabalığın yaşam biçimi haline dönüşmesi olumsuz değişim örnek. Kötü yaklaşımlar maalesef birbirini doğurur. Umursamazlık cahilliği, cahillik şiddeti, şiddet belki de savaşları, esareti, köleliği doğurur.

Uzun kısası her yeri bir sarmaşık misali saran kabalıktan rahatsızım.